

Jesper Petersens tale ved EliteForsk- prisuddelingen

Taler

Jesper Petersen
Uddannelses- og
forskningsminister

Dato

24. februar 2022

Situationen i Ukraine

Deres Kongelige Højhed.

Kære prismodtagere og stipendiemodtagere.

Kære gæster.

Min tale i dag må begynde lidt anderledes. Jeg startede dagen i dag med at lytte til forskere i morgens radio- og TV-udsendelser. Desværre af den type, der har forstand på krig, Rusland og hvad der sker, når despoter fra en overlegen magt overfalder nabolande.

På den måde er det en mørk dag. Og Danmark må stå fast i sin solidaritet med det ukrainske folk og med vore allierede.

Det er en ulykkelig situation. Men alligevel er forskningen og det at møde jer unge forskere også med til at give håb. Og alligevel vil vi fejre jer.

Håndgribelig forskning

Jeg vil gerne begynde med et citat.

Der er nogle, som vi skylder en særlig tak, nogle, som vi måske ikke lægger så meget mærke til i det daglige: Det er de forskere, som bruger dage og år på at grave sig dybt ned i et stof, som de fleste af os ikke har så meget indblik i.

Ordene er Hendes Majestæt Dronningens. Og det må siges at være en ganske udmærket reklame for forskningsverdenen, ikke mindst fordi de faldt i Hendes Majestæts nytårstale. Jeg udbredte det selv videre og forskningsministeren kunne ikke være mere enig.

Det er et budskab, som lige rammer 5 centimeter dybere i maveregionen, som man står der med nytårsaftens eftertænksomhed i kroppen. Sådan har jeg det i hvert fald nytårsaften klokken 18, inden det lidt mere festlige og løsslupne humør tager over.

Forskning, det løfter samfundet. Løfter menneskers liv. Løfter vores velfærd. Og jeg synes, det var et passende citat at starte med, fordi jeg får samme, gode følelse i maven af at læse om jer.

Jeres forskning strækker sig fra klimaændringer og deres konsekvenser for samfund og kulturer – til ulighed i sundhed; hvordan belastninger i barndommen sætter spor resten af livet.

I er fem fremragende eksempler på, at den viden, der skabes i sterile miljøer, i lange regneark, i jeres hoveder – den gør en meget håndgribelig forskel. Sagt på en anden måde:

Når vi prioriterer ny viden meget højt herhjemme.

Når vi rundede 25 milliarder, offentlige kroner til forskning i 2021.

Når vi er blandt de ganske få europæiske lande, der bruger 1% af BNP på det.

Så er det fordi, det gøder jorden for eksport, arbejdspladser, sundhed, velfærd og grøn omstilling. Giver os nye indsigter om verden og det at være menneske.

Og derfor fortjener det al hæder og ære, når man kaster sig ud i forskningsdisciplinen med excellence og begejstring, som I gør.

Mødes så du gror

Men. I bidrager også med nogle menneskelige discipliner, som er mindst lige så vigtige for samfundet. Når man sidder og læser om jer i programmet, så mærker

man en nysgerrighed og et åbent blik til verden, som er ekstremt inspirerende.

Det vil jeg gerne sætte nogle flere ord på. Og det giver mig anledning til at citere fire linjer fra en af mine yndlingsange i Højskolesangbogen: ”Kære Linedanser”.

Den er skrevet af Per Krøis Kjærsgaard, og han formulerer sig således:

*Være én, men én iblandt.
Og mødes så du gror.
Ja vent dig meget fra den kant:
Denne er din jord!*

Det er et smukt billede på, at man som menneske ikke er isoleret, men at vi løfter i flok. Og tag slutningen på tredje vers med: ”De stærkeste rødder har træ’r i blæst”.

At være én iblandt er netop noget, der giver stærke rødder. Gør en i stand til at tackle de udfordringer, man møder.

Jeg tror ikke, Krøis Kjærsgaard tænkte specifikt på forskningen da han skrev de linjer. Men for den jævne borger – mig selv inklusiv – så betyder det alverden, at forskning findes i den offentlige samtale.

At man møder fakta. Møder jeres resultater. Møder jeres åbne blik.

Det gør, at vi gror, både som mennesker og fællesskab. Det ansporer til nysgerrighed. Det ansporer til, at man som borger interesserer sig for samfundets udvikling. At man ikke hægtes af, men følger med, og at vi løfter vores fælles vidensniveau. Højner vores bevidsthed.

Det er vigtigt. Det er demokratisk vigtigt. Det er vigtigt i corona- og klima-tider, hvor misinformation er særligt kritisk og har gode vækstbetingelser.

Og hvor vi samtidig må sande, at vi kun kan løse såvel klima som corona gennem en kollektiv indsats. Og at forskningens fremskridt i teknologi og

forståelse er uomgængelig, faktisk livsvigtig!

Det er derfor, at jeg – både som minister, politiker og menneske – bliver ramt de der 5 centimeter dybere i maven af Dronningens ord.

Fra programmering til planter

Jeg ser vores forskere som en kæmpe inspirationskilde til, at vi hver især interesserer os for verden omkring os. Gror i mødet med andre, for at bruge citatet fra før.

Man kan finde mange eksempler på det i programmet:

Anton, du lærte dig selv at programmere. Det er måske atypisk for en farmaceut, men det har jo været definerende for din forskning.

Naja, du understreger en vigtig pointe, når du siger, at: ”Det nytænkende opstår på grænsen mellem faglighederne”.

Felix, du nævner værdien af, at man har det sjovt i sit forskningsmiljø. Et meget rammende eksempel på, at vi tager vores hele menneske med ind på arbejdspladsen.

Og apropos den menneskelige adspredelse, så forestiller jeg mig, at du er en kæmpe datanørd, Sune. Men det udelukker jo ikke tilfredsstillelsen ved at åbne et stykke amerikansk skønlitteratur.

Det samme gælder for dig, Anne, der er dybt nede i silikonematerialer til daglig – men dyrker planter, når du kommer hjem. Det kan jeg godt se tilfredsstillelsen i.

20 rejsestipendier

Og det åbne blik til verden bliver jo kun skåret ud i pap, når vi retter blikket mod vores 20 modtagere af Rejsestipendiet.

Det internationale forskningsfællesskab er en grænseløs størrelse, hvor vi i den grad står på skuldrene af hinanden. Sender nogen afsted, og får noget med hjem.

Det kommer samfundet til gode, og det kommer jer til gode. Husk at nyde det.

Det er et helt særligt privilegie at mærke verden åbne sig – særligt i en pandemi-tid. Og særligt på dagen i dag.

”Vent dig meget fra den kant”, som jeg citerede tidligere. Stort tillykke med stipendierne til jer alle sammen!

Tak for jeres nysgerrighed

I sin nytårstale satte Dronningen flere ord på forskningens rolle, og det lød blandt andet sådan her:

”Kundskab og indsigt har hjulpet os under coronaen, og har vist os, at ny viden fører fremskridt med sig. Vi bliver mindet om, at vi skal møde det ukendte med nysgerrighed, videbegær og opfindsomhed – snarere end frygt”.

Så rammende kan det siges – endda i bedste sendetid.

Tak for jeres nysgerrighed, både som forskere og mennesker.

Tak for jeres bidrag til dansk forskning og til det danske samfund.

Godt arbejde til jer alle sammen.

Tak for ordet.

Kilde

ufm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Krigen i Ukraine 2014/2022-, Prisuddelingstale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jesper-petersens-tale-ved-eliteforsk-prisuddelingen>